

Néhány missziós tanítás.

FARKAS EDITH S M.

A kültag-kézikönyv-ből IV. rész

Kiadja a Szociális Missziótársulat.
Stephaneum nyomda Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. Felelős: ifj. Kohl Ferenc.

TARTALOMJEGYZÉK.

Előszó 5

Útmutatások az olvasáshoz 6

Bevezető megjegyzések 8

I. Feltételezzük 9
II. Szervezet és szervezkedés 12
III. Fundamentum 15
IV. Elveinkről 19
V. Elvekről (folytatás) ... 23
VI. Elvekről (folytatás) ... 26
VII. Nehézségekről 27
VIII. A sikeres pályafutás feltételei 30
IX. A hivatásról 33
X. A te hivatásodról 36
XI. A jövő perspektívái .. 39
XII. Egymás iránti tekintetek 41
XIII. Viszonyunk a külvilághoz 43
XIV. Úgynevezett apróságokról 45
XV. A minket éltető szellemről 48

XVI. Néhány szó az imáról.. 51
XVII. A tűz 53
XVIII. A tűz (folytatás) 56
XIX. Az egyesekkel való magánbeszélgetésekről ... 58
XX. Magánbeszélgetésekről (folytatás) 61
XXI. Hármas célunk 64
XXII. Látogatásokról..... 66
XXIII. Egészségünkről 69
XXIV. Szokások 71
XXV. Szokások (folytatás) .. 74
XXVI. Ambíció 76
XXVII. Ambíció (folytatás) ... 79
XXVIII. Ujságközleményekről, rendezésről stb. 82
XXIX. Az énekről 84

«Első missziós feladatunknak
mindig saját lelkünk kiépítését tartsuk:
azután pedig saját békénk
és boldogságunk közlését, átöntését testvéreink lelkébe.»
(F. E.)

ELŐSZÓ.

Még a világháború előtt külföldön ismételten eszmecserét folytattam két fenkölt lélekkel. Részben ezekből az eszmecserékből, részben közös jegyzeteinkből és olvasmányainkból, keletkeztek az itt következő tanítások.

Eredeti rövidségükben és pontokra szedve adom ezeket a tanításokat csak mintegy jegyzet gyanánt, mert gondolom, hogy kedves Kültagjaink úgyis csak irányításul fogják ezeket felhasználni s kiki a maga lelke szükséglete szerint fogja azokat kidolgozni.

Jézus szentséges Szíve, jöjjön el a Te országod!

Budapesten, 1925 augusztus hó.

Farkas Edith S. M.
a Szociális Missziótársulat alapító főnöknője.

Útmutatások az olvasáshoz.

1. Csakis füzettel és ceruzával felszerelve olvassunk.

2. Bekezdésről bekezdésre olvassunk figyelmesen és amely mondat legjobban megragadta figyelmünket azt húzzuk alá ceruzával.

(Meglehet, hogy némely bekezdésben nem találunk semmi megjegyezni valót, ezeken továbbmegyünk.)

3. A füzetben hármas beosztást csinálunk :

a) Az első részbe írjuk olvasmányunkból azon gondolatokat, melyek lelkiéletünkre, jellemképzésünkre vonatkoznak.

b) A második részbe pedig azokat, melyekből munkánkra, működésünkre, eljárásunkra vonatkozólag hasznot meríthetünk.

c) A harmadik részbe azután olvasás közben támadt gondolatainkat, észrevételeinket, tapasztalatainkat, esetleges kérdéseinket jegyezzük fel.

4. Cédulákat készítünk: ezekre olvasmányainkból azokat a mondatokat írjuk fel, melyeket egész életünkre meg akarunk jegyezni magunknak.

Jöjj el Szentlélek Úristen,
Nálad nélkül semmi az ember!

Bevezető megjegyzések.

1. Az itt következő tanítások hosszú sorozatát képezik mindazon dolgoknak, amelyek reánk nézve végtelenül fontosak. Jellemről, magatartásról, kötelességről, munkáról, tapasztalatokról, felelősségről fognak ezen tanítások szólni, tehát olyan dolgokról, amelyek égre és földre, Istenre és emberre vonatkoznak.

2. Egy pillanatig sem szabad gondolnotok, hogy egy-egy leckének keretén belül elmondhatunk mindent, ami a tárgyhoz tartozik. A legtöbbnek inkább csak az lesz a rendeltetése, hogy titeket ezekbe a különféle dolgokba bevezessen, és önálló gondolkozásra és tevékenységre indítson.

3. Tőletek függ, hogy az adott gondolatokat kellően értékesítsétek, hogy ezeket a leckéket jól kihasználjátok, úgy hogy a jövőben folytonosan hasznukat vegyétek.

I.

Feltételezzük.

1. *a)* hogy mindnyájan a kegyelem állapotában vagytok és a megszentelődés útján jártok ;

b) hogy azért csatlakoztatok a Missziótársulathoz, mert Isten hívását vettétek, és hogy hisztek a mindannyiunkat vezető isteni Gondviselésben ;

c) hogy csatlakozástokat sok ima és megfontolás előzte meg : hogy meggondoltátok a célt, az eszközöket és a következményeket.

2. Azért vagytok itt, hogy tanuljatok : feltételezzük tehát, hogy készen vagytok lelketeket és szellemeteket megnyitni és a tanításokat befogadni.

3. De nemcsak azért jöttetek, hogy tanuljatok, hanem azért is, hogy bizonyos dolgokat elfelejtsetek.

4. Sokféle tehetséget, kegyelmet

kaptatok : ezekkel azonban nem lehettek megelégedve. Ezeket senkinek sem szabad túlértékelnie, nehogy idetartozásának haszna efajta képzelődések miatt kárbavesszen.

Például : Abból, hogy valaki ügyes tanítónő, alkalmazott, nevelőnő vagy házikisasszony volt, nem következik, hogy a lélekmentéshez is ért, vagy hogy egyik vagy másik intézményünket tudja vezetni, vagy hogy ügyes, tapintatos titkárnő.

Lehet, hogy mult állásában valaki elég ügyességgel és tehetséggel volt megáldva, jövő hivatásában mégis új képességre és kegyelemre szorul.

5. Azért nem is elég, hogy ezen tanításokat örömmel és lelkesedéssel csak meghallgatjátok, vagy elolvassátok ; a fő az, hogy mindent alaposan átgondoljatok és addig dolgozzatok magatokon, amíg a tanításokban megismert igazság *meggyőződéstekké válik*. Meggyőződéses tagok kellenek nekünk.

6. Az életben a Szociális Misszió-

társulat sajátos módszere szerint kell munkálkodnotok. A mi módszerünk jól bevált ; sajátítsátok el tehát azt teljesen és legyetek elszánva, hogy csakis ezen az úton akartok haladni. Haladástok feltétele : hogy elveinket, szokásainkat, szabályainkat, fegyelmünket és programmunkat fenntartás nélkül átvegyétek.

7. Tanuljatok és haladjatok alázattal ; lássuk be mind, mily keveset tudunk, és mily nagy munkára hívott meg az Úr.

8. A siker mindig azon lelkülettől függ, amely eltölt benneteket. Erre majd még visszatérünk, azonban már most hangsúlyozom lelkületetek és meggyőződéstek erejének döntő fontosságát.

9. Végül kérlek, legyetek egymás támaszára, segítségére, mint igazi jó missziós kültagtestvérek : gondoljatok mindenben Krisztus Urunk azon parancsára, hogy szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.

II.

Szervezet és szervezkedés.

Egy jól működő szervezetben a részletek úgy vannak elrendezve, hogy abban minden annyira egységessé válik, mintha nem sok, hanem csak egy ember dolgoznék.

1. A szervezkedés szükségességéről.

a) Nagy művek szervezetlenül áttekinthetetlenek és nem ellenőrizhetők. Őrizkedjél minden kísértéstől, amely arra irányul, hogy elég csak dolgozni, — szervezkedni később is lehet. Légy meggyőződve, hogyha elhanyagolod a szervezést, munkádnak a fele kárbavész.

b) Szervezetlen munkának nincs jövője. A legnagyobb szociális munkások érdemei és eredményei nem tudtak maradandóan érvé-

nyesülni az életben, mert nem gondoskodtak szervezetről.

2. **A szervezkedés értékéről, hasznáról.**

a) Mindenkinek juttat munkát.

b) Megosztja a felelősséget és a terheket.

c) Tehetségeket fejleszt.

d) Ha valakinek egyébként nincs is nagy tehetsége, szervezni azonban tud, eredményes munkát végez.

3. A Missziótársulat minden tagja köteles tehát **jólszervezett munkát végezni.**

a) Azért a szervezkedés eszméjét meggyőződésévé kell tennie.

b) Mindent el kell követnie, hogy munkáját megszervezni képes legyen. Olyannak kell lennie, mint a jó színházi rendezőnek, aki a függönyök mögött dolgozik, a színpadon azonban minden tőle függ, egy intésére, egy csengetésére változik át a látótéren minden.

c) Munkatársainkat is úgy kell beállítani, hogy megértsék a szervez-

kedés hasznát és szükségességét, hogy tudatosan és szeretettel töltsék be szerepüket. Minden házunknak, településünknek, tagunknak értenie és szeretnie kell a Központtól való függését, és teljes erejével kell szolgálnia azt az áldott hatalmat, amelyet az Isten nagyobb dicsőségét és a haza javát szolgáló szervezkedés nyujt és képvisel.

III.

Fundamentum.

A ház alapfalai ha nem is láthatók, mégis rendkívül fontosak. A legcsekélyebb hiba veszedelmes repedéseket idézhet elő. Vannak tulajdonságok, amelyeknek hiánya vagy megszűnése hasonlóan hat a missziós-tag jellemére és lelkületére. Azért alapvető fontosságúnak tartjuk :

1. **Az őszinteséget.**

a) Miután őszintének lenni annyit tesz, mint kifelé is olyannak mutatkozni, amilyenek befelé vagyunk, az őszinteségnek néhány kihatásáról emlékezünk itt meg :

b) Minden működésünkben, összes tárgyalásainkban stb. az igazságot érvényesítsük.

c) Az őszinteség az apróságokban épp oly fontos, mint a nagy kér-

désekben. A lelkiéletben egyáltalán nincsen apróság; minden egyéb vonatkozásban pedig a kis rosszból lesz a nagy rossz és a kis jóból a nagy jó.

d) Valaki teljesen elronthatja hozzánktartozását is, hà őszinteség dolgában gyáva és gyarló.

2. **A szándék tisztaságára** nagyon vigyázzunk, mivel szorosan összefügg az említett dolgokkal.

3. **A szakítások.** Mindenféle belső és külső dologtól el kell válnia annak, aki Istennek szenteli magát. Azért jöttem, hogy a kardot hozzam — mondja a Megváltó. Aki atyját, anyját jobban szereti mint engem . . . stb.

a) Szakítanunk kell múltunkkal, amikor még nem voltunk Istené.

A bűnnel akkor szakítottunk, amikor megtértünk;

a világgal akkor szakítottunk, amikor «beléptünk»;

akaratunkkal akkor szakítottunk, amikor engedelmességet fogadtunk.

E szakítások most már nemcsak a cselekedetek egymásutánjai, hanem

szellemi irányzat, amely az Evangéliumból árad a hivatásos lelkekbe és meghatározza jellegüket.

Kültagjaink jóllehet nem «lépnek be» s nem tesznek engedelmességi fogadalmat, hanem csak egy-egy évre szóló hűség-ígéretet: szellemileg mégis teljesen egy irányban haladván velünk így gondolkoznak és körülményeikhez képest így is élnek.

b) A te szíved ott van, ahol a te kincsed — mondja a Szentírás. Aki külsőleg szakított valakivel vagy valamivel, jól vigyázzon, hogy a szakítás őszinte, teljes legyen, azaz szíve mélyéből történjék.

4. **Mi csak egyféle eszközben hiszünk** amellyel lelkeket menteni, embereket megváltoztatni és felemelni lehet és ez: a Jézus Szentséges Szívébe vetett hit, a rendezett vallásos élet és a missziós buzgóság.

5. **Az utódok nevelése** is alapelveink közé tartozik. Amint megtérítettünk, megmentettünk, vagy megnyertünk valakit, azonnal iparkodjunk őt szervezetünkkel élő kap-

csolatba hozni, azon reményben és azzal a meghagyással, hogy ő majd továbbadja azt, amit általunk nyert.

6. **Rendületlen meggyőződésünk,** hogy Isten azokat, akik körülményeiknek megfelelően fenntartás nélkül átadták magukat Őneki, kezüknél fogva vezeti minden részletben és apróságban is;

hogy az Ő szent akaratát előljáróink által közli velünk és hogy

amíg ezen alapelvek szerint tántoríthatatlanul élünk, addig az Isten gyermekeinek igért áldásban részesülünk.

IV.

Elveinkről.

1. *Mi az elv?* Vezetőgondolat, amely életünk összes részletein át irányít: olyan, mint a gerincoszlop, vagy mint egy mindenen következetesen végigvezetett vörös fonál vagy vezérmotívum.

Oly befejezett elvi megállapítás, melyet nem vitatni, hanem csak elfogadni lehet.

a) Példa *az anyagi világból:*

A délkör meghatározza az időt: a zsebórák különbözően járhatnak, a nap azonban nem. A nap az éltető elem.

Minden számolásnak az alapelve: $2 \times 2 = 4$.

Világosság, levegő és víz életfeltételeink; az élet alapelemeinek is mondhatók.

b) *Az erkölcsi életben elveink* bírnak ily életbevágó fontossággal. A gyakorlati életben egyetlen elvről sem mondhat le a kültagtestvér anélkül, hogy saját lelkén és Társulatán csorbát ne üssön.

Ilyen alapvető elvünk az *igazmondás:* a hazugságot sohasem lehet jóramagyarázni;

továbbá a feltétlen megbízhatóság nélkülözhetetlensége stb.

Szemünkbe ötlik ezek fontossága, mihelyt arról gondolkozunk, hogy nélkülük elképzelhető-e a jó misszióstag.

c) *Lelkiéletünknek* is vannak *alapvető elvei,* amelyeken Istenhez való viszonyunk van felépítve. Ezek az elvek mind az Evangéliumban gyökereznek és abc-jét képezik vallásosságunknak: gerincét képezik Istenbe vetett hitünknek, imánknak, a bűnről és megváltásról szóló fogalmainknak, a szentségekhez való járulásunknak. Ha görbe a gerinc, akár erkölcsi, akár lelkiéleti vagy aszke-

tikus értelemben, görbe az egész életpálya.

2. *Azért sohasem érzelmekre, hanem csakis szilárd elvekre szabad egész hivatásunkat felépíteni.* Ha Isten tetszését nemcsak szóval, de egész életünkkel akarjuk keresni, a következő elvekre kell jövőnket alapoznunk :

a halál, a pokol, a megváltás, a mennyország oly fogalmak, amelyekről sohasem szabad megfeledkezni, akár lelki szárazságban, akár az ellenkezőjében vagyunk ;

bűnösökkel mindig kell foglalkoznunk ;

kötelességünket mindig kell teljesítenünk ;

jó példát mindig kell adnunk : érzelmeink ezeken az elveken mitsem változtatnak.

3. a) *A Missziós kültagnak tehát elvhű embernek kell lennie.* Ha eddig még nem volt az, most kell azzá lennie.

b) Mindenben ki kell tartania elvei mellett — és *mindennel szemben.* Ez alapelv.

c) Sohasem szabad azt gondolnia, hogy elveink a gyakorlati élet szempontjából túl magasak: mert minél magasabb igényt támasztunk lelkünkkel szemben, annál több kegyelmet remélhetünk feltételeink keresztülvitelére.

d) Az élet nehézségei között is az ilyen kérdésekben a legnagyobb lelkiismeretességet és pontosságot kell alkalmaznunk.

Erősen hisszük, hogy a Szentlélek munkálkodik lelkünkben és megsegít gyöngeségeinkben.

Ezen tanítások megszívlelése is átalakítólag hat minden készséges lélekre. Meg fogjátok látni, hogy multatokat ezután másként ítéliték meg és a jövőben erősebbek és hűebbek lesztek.

V.

Elvekről.

(Folytatás.)

A missziótársulati tagnak különös szemszög alatt kell a dolgokat látnia és elveit Társulatunk sajátos jellegével és hivatásbeli állapotával összeegyeztetnie.

Ilyen «alapelvünk» — hogy azt mondjam —

1. a morum conversio, vagyis *erkölcseink állhatatos javítása* mint hivatásbeli kötelesség és alapelv. Mi nem hiszünk az olyan vallásosságban, amely gyümölcsöket nem érlel. Gyümölcséről ismerni meg a fát. Tehát az ilyen kizárólag elméleti jámborság nem való és nem kell a Szociális Missziótársulatban sem.

2. Második alapelvünk az *aktivitás*. Mi nem elégszünk meg azzal hogy megtértünk és a kegyelem állapotának örvendünk, mert megfogad-

tuk, hogy a mások lelkével is törődünk. Tehát elítéljük a gyanús tapintatosságot, amely azt hangoztatja, hogy semmi köze más lelkiállapotához, hisz Kain is azt felelte az Úrnak : Ki rendelt engem testvérem őréül. Mi a Jó Pásztor útjain akarunk járni és a lélekmentést tartjuk hivatásbeli kötelességünk legelsőjének. Szociális programmunk is csak eszköz ezen legszentebb cél szolgálatában.

«*Mi a legnagyobb szociális cselekedet?*» — kérdi egy világhírű egyetemi tanár. — «*Krisztus világosságának terjesztése*» — hangzik a válasz. Ezt vallotta a Missziótársulat is elejétől fogva, ezért fáradozik különböző szociális szervezetei és intézményei útján mindenütt a hitélet elmélyitésén és a közerkölcsiség emelésén, lelkigyakorlatok, családfelajánlások, a Szentlélek- és a Jézus Szíve-kultusz terjesztése által.

3. Ahhoz, hogy Isten országát a Missziótársulat programmja szerint sikeresen terjeszthessük, a missziós lelkületen kívül módszerünk, eszközeink, intézményeink tüzetes *isme-*

rete szükséges. (Gyakorlatul tanulmányozd át ezen könyv végén található propaganda ívünket, l. 153. old.)

4. *A teljes átadás.* Amint Krisztus Urunk feláldozta magát a világ üdvéért, hasonlóképen az Ő munkásainak is életkörülményeiknek megfelelően fel kell áldozniok magukat.

a) Önátadásunk elsősorban az Úrnak szól. Hiába minden szorgalom és kiválóság, ha valaki nem Istenért fárad. A teljes önátadás lelkünknek oly alapvonása, amely képessé is tesz minket, hogy a megaláztatásokat és fáradalmakat könnyebben elviseljük.

b) Önátadásunk továbbá a Missziótársulatnak szól. Isten hívott minket a kékkeresztes lobogó alá, hogy ott szolgáljunk neki és így terjesszük országát. A missziós tagnak azért Társulatáért élnie-halnia kell.

VI.

Elvekről.

(Folytatás.)

1. Miután alapelveink lelkiéletünknek gerincét képezik, azokat annak minden gyakorlati részébe is bele kell vinnünk. Az a missziós tag, aki elveit néha kikapcsolná, mondjuk rokonoknál, szegényeknél tett látogatás alkalmából vagy szórakozásainál, ellenkezőjét tenné annak, amire kötelezte magát.

2. Az elvhűség kifelé is hat; a velünk érintkező emberek is megérzik azt.

3. A legkisebb elvet sem hanyagolhatjuk el büntetlenül. Valamint az óra szerkezete azonnal megáll, amint a legkisebb kerekét kicsavarjuk: hasonlóképen a mi lelkünk teljessége is azonnal megbomlik, amint akár a legkisebb dologban is eltérünk elveinktől.

VII.

Nehézségekről.

1. Minden istenes mű tele van nehézséggel. Ezzel számolnunk kell.

2. A nyert ihlet után, a fogadalomhoz hasonló hűség-ígéret lelkesedése után bizonyára bekövetkezik a visszahatás, a lelki szárazság. Erre vonatkozólag jegyezzük meg a következőket:

a) Számolnod kell a magány érzetével.

b) Kevés tag, kevés siker, nehéz győzelem. – Ilyenkor arra gondoljunk, hogy Krisztus Urunk tanítása szerint *egyetlen egy* lélek megmentése is örök érték.

Kínában egy misszionárius atya harminc évig dolgozott látszólag eredmény nélkül.

Egy másik pedig húsz évi sikertelen működés után vértanuhalált szenvedett.

c) Egyhangúság; a munka lefoglalja minden időnket, anélkül, hogy változatosságot hozna.

d) Különböző kísértések.

3. Mindezen körülmények hatalmas fegyver az ördög kezében.

a) Sötét rémképekkel kísérti a társulati tagot.

b) Azt súgja neki, hogy főnökei, előljárói nem gondoskodnak eléggé róla.

c) A lelket ennélfogva bizonyos únottság és egykedvűség szállja meg.

4. A misszionárius egyik nagy kísértése áldozata haszna feletti kételye.

Krisztus tanítványai az Úr szenvedésében is akarnak osztozni.

Krisztus Urunk többnyire szegényes kis falvakban tartózkodott, csodáit rendszerint a szabadban művelte és végtelenül sokat fáradt egy-egy lélekkel, pl. Jákob kútjánál a szamariai nővel.

Az ezirányban gyüjtött tapasztalatok később nagyobb dolgok véghez-

vitelére képesítenek és hatékonyan fejlesztik hivatásunkat.

Amit ily kemény leckék árán tanulunk, annak haszna maradandó mind reánk, mind a velünk érintkezőkre nézve.

VIII.

A sikeres pályafutás feltételei.

Kegyelem, hivatás, erő, tehetség, áldozatkészség és lelkihatalom.

I. Erő.

a) *Testi erő.* Egészség, erős szervezet.

b) *Szellemi erő.* Világos, egészséges gondolkozás. Nagy figyelmet kíván, hogy gondolatainkat és szervezetünket egyaránt fegyelmezzük. A fegyelmet gyakoroljuk :

1. az evésben : mikor és mennyit ;

2. az alvásban ;

3. az üdülésben, illetőleg a szórakozásokban ;

4. a munkában.

c) *Erkölcsi erő:*
Becsületesség.
Őszinteség.

Tisztaság.
Igazságosság.

d) *Lelkierő.* Természetfeletti, kegyelmi élet.

II. Tudás.

a) Nyitott szemünk legyen az emberek és a világ nyomora iránt. Tudnunk kell, hogy az emberek baján nem segít semmiféle külsőséges kultúra. Megoldást csakis a krisztusi kultúra nyujt.

b) Tudnunk kell, hogy az Isten gyarló embereket használ eszközökül.

c) Ismernünk kell azokat, akiken segíteni akarunk.

> Egy orvos tizenöt hónapig lakott együtt betegével csak azért, hogy bajának nyitjára rájöjjön, ami sikerült is neki.

III. Áldozatosság.

a) Mi nem kényszerből dolgozunk. Nincs oly hely a Missziótársulatban, amelyet szeretet nélkül jól be lehetne tölteni. A világban az emberek bérért meghatározott ideig dolgoznak, de azután szabadok akarnak lenni. Mi

ingyen dolgozunk és sohasem vagyunk szabadok, mert a mi munkánk sohasem kész.

b) Hogy a te áldozatod Istennek tetsző legyen, annak :

1. tiszta szándékúnak kell lennie ;
2. mindenből a javát kell adnod ;
3. mindent örömmel kell feláldoznod.

IV. Lelki hatalom.

a) A Szentlélek tüze, Jézus Szívének szelleme.

b) Minden emberi erőlködés és tehetség teljes átadása Istennek. (L. I. Tim. 2. 15.)

IX.

A hivatásról.

Mint a «hivatás» szó maga is jelenti, nem egyéni akaratunkon, vagy elhatározásunkon múlik, hogy *alkalmasak vagyunk-e erre a pályára vagy sem*, hanem az elhatározásunkon kívül fekvő, de bennünk észlelhető képességen vagy érzéken fordul meg. Ez a «hívás» kizárólag a lélek bensejéből, annak misztikus mélyéből, *Istentől cseng felénk*. Isten benső hívása ez.

A hivatás jelentkezése a különböző egyéneknél kiszámíthatatlan. Előfordulhat például, hogy valakiben sokáig pihen, sőt öntudatára sem jut, egyszerre azután ébredezni kezd és erős vonzódás alakjában jelentkezik. Meglehet, hogy valakinek tegnap még egészen máson járt az esze, más célok hevítették, más tervek foglalkoztat-

ták, de este azután, vagy ma reggel olyan hang ütötte meg fülét, amelyet nem tud többé elfelejteni; lelke olyan titkos érintésben részesült, hogy egészen megváltozott: figyelme határozott cél felé terelődött, hajlama, életfelfogása határozott irányt kapott: Érzi, hogy hivatást nyert. Amint a szél által egy-egy messzire elhordott mag termőföldbe jutva hatalmas fává fejlődik, hasonlóképen hull néha lelkünkbe egy-egy gondolat, amely gyökeret verve oly naggyá nő, hogy fája egész életünket beárnyékolja.

Bizonyos pályákon csak az boldogulhat, aki elmondhatja magáról, hogy hivatást nyert. Ha van pálya, amely erős hivatásra és isteni sugalmazásra szorul, úgy a misszióstag hivatása az. Nem is kell hozzá voltaképen más.

A tapasztalat bizonyítja, hogy az egyszerű polgárasszony, akinek hivatása van, megállja a helyét e téren, míg az egyetemet végzett tanárnő esetleg hasznavehetetlen; az egyszerű úrileány eltalálja az igazit, míg

a tudós esetleg tehetetlen ezen feladatokkal szemben.

Ennek az a magyarázata, hogy az ember csak ott boldogulhat, ahová Isten őt «meghívta».

X.

A te hivatásodról.

Isten szőlőjében sok «hívás» hangzik el anélkül, hogy a megszólítottak azt méltóan követnék. Innen Krisztus Urunknak panasza, hogy nagy az aratás, de kevés az arató. (Máté 9, 37 ; Luk. 10, 2.)

A hivatás többféle módon nyilatkozik meg, jobbanmondva Isten többféleképen szól a lelkekhez. Vannak lelkek, kik

1. egyenesen a Golgotáról veszik a hívást,
2. akiket életkörülmények vezetnek és indítanak, és
3. akikben a Szentlélek szinte élőszóval beszél.

Azt gondolom, hogy közülünk mindenki kapott «hívást», és hogy

mindenki meg is akar felelni ennek a kegyelemnek.

Az igazi hivatás egyik jellemző vonása, hogy másokat is megmenteni és hívni akar. Senki sem tud másokat megmenteni és hivatásra segíteni, akinek lelke erészben nincs egészen rendben. A mi hivatásunknak tehát két főpillére:

a) Hogy a saját lelkünket megtérítsük és a kegyelemben megtartsuk,

b) hogy másokkal ugyanezt tegyük.

Ennek feltétele nemcsak a szorgalmas élet, sok fáradozás és sok szenvedés, hanem a teljes, lelkes önátadás.

Vizsgáld meg magadat, hogy méltóan követted-e hivatásod kegyelmét?

Vesd ki szívedből és életedből mindazt, ami erészben hátráltat, vagy megzavar.

Herr, nimm mir, was mich trennt von Dir,
Herr, gib mir, was mich führt zu Dir,
Herr, nimm mich mir, und gib mich
Ganz zu eigen Dir.

Vedd el, Uram, tőlem,
Ami elvon Tőled,
Add meg, Uram, nekem,
Mi hozzád von engem.

Bízzál a Szentlélek Úristenben, Aki meghívott: Ő vezet és meg is segít téged.

XI.

A jövő perspektívái.

1. Mindenki saját jövőjének kovácsa. A Missziótársulat egy nagy alkalom, melyet az Úr Isten azért adott, hogy az Ő nagyobb dicsőségére működj ; az eredmény Tőle függ.

2. A közmondás szerint : «Ember, segíts magadon, s az Isten is megsegít». Jövőd nem a Missziótársulattól, hanem tőled függ.

3. Minden lehetséges Isten segítségével. Sikereidnek feltétele :

a) alázat, amellyel elismered, hogy minden, amit teszel, Krisztus érdeme,

b) hogy Istennek adod a dicsőséget mindenért,

c) hogy szereted a kötelességet, a hivatásod-követelte kemény munkát és azt teljes odaadással végzed,

d) hogy Istennel való viszonyod világos és határozott legyen.

4. Ne maradj vissza, ne állj meg. A lelkiéletben nincs megállapodás, vagy előre, vagy hátramegy valaki.

5. Ne vesd meg a lelkiéletben az apróságokat. (Máté 25, 24–30.)

6. Igyekezzél a kezdet-nyujtotta körülményeket és előnyöket jól kihasználni. Rossz kezdetet később roppant bajos kijavítani.

7. Hasonlítsd magad össze szüntelenül az eszményképpel.

Jedem schwebt ein Bild vor,
Dass was er werden soll,
So lang, er das nicht ist,
Ist nicht sein Friede voll.

Látod, amit el kell érned,
Önnönmagad eszményképét,
Míg ez eszményt el nem érted,
Nem leled meg teljes békéd.

8. Vizsgáld meg magadat a következőkben :

a) Istenfélelem, természetfölötti alap, rendszeres lelkiélet.

b) Tehetségek fejlesztése.

c) Jellem :
a mindennapi életben,
missziós jellegedben és minőségedben.

XII.

Egymás iránti tekintetek.

1. Kötelességünk társaink jogaira mindenben tekintettel lenni.

a) Mindenki szereti a szabadságot; aki azonban rendetlenül szereti azt, tehát szabados, az felebarátja jogában gázol és vét az igazságosság törvénye ellen.

b) Mindenkinek joga van véleményt nyilvánítani; a más jogára erészben is kell ügyelni.

c) Legyünk tekintettel az egyéni sajátosságokra is, amennyiben ez nem ütközik a lelkiélet szabályaiba.

Lehetőleg még tréfából se boszszantsunk senkit.

Ügyeljünk a viccelődésekre.

Legyünk udvariasak (I. Pét. 3, 8.). Az igazi és állhatatos udvariasság az életszentség előiskolája.

Mindenki legyen testvérének szolgálója.

Ha családtagunk, testvérünk olvas, ír, elmélkedik vagy pihen, legyünk rá különös tekintettel.

2. Kötelességünk társnőink jóhírét kímélni.

a) Senki háta mögött tiszteletlenül és megszólólag ne nyilatkozzunk (L'absent a toujours tort !)

b) Sohase mondjunk valakinek háta mögött olyasmit, amit épúgy a szemébe ne mondhatnánk.

3. Kötelességünk mindenki holmiját tulajdonjogilag tiszteletben tartani. «Amit nem akartok, hogy nektek tegyenek» stb. (Máté 7, 12.)

XIII.

Viszonyunk a külvilághoz.

1. *A közönség és mi.*

a) Végezzük a munkánkat és ne törődjünk a világgal.

b) Sokat mosolyogjunk, de soha nem ironikusan.

c) Számoljunk azzal, hogy ők nem érthetnek meg minket egészen.

d) Kerüljünk minden feltűnést és botrányt.

2. *A közönség és mi.*

a) Másrészt viseljük szívünkön bajaikat.

b) Törődjünk örök üdvösségükkel.

c) Iparkodjunk őket lassan mihozzánk bevonni.

d) Törődjünk esetleg egyéb anyagi szükségleteikkel is ; hadd tudják meg, hogy minden ügyükkel-

bajukkal hozzánk fordulhatnak. Betegségben és más szenvedésükben segítsük meg őket ; ismerősök gyászeseteiben kínáljuk fel segítségünket.

XIV.

Úgynevezett apróságokról.

1. A lelki életben nincs apróság; az emberek az után ítélnek, amit látnak, egyedül Isten látja a veséket. «Ce sont les petites manières, qui font que les hommes jugent de nous bien ou mal. — Apróságok után ítélnek meg minket embertársaink jól vagy rosszul». Szembeötlő dolgokat, mintamilyenek előadások, látogatások stb. az emberek hivatásbeli feladataitoknak fogják tekinteni és azokat mint egy hivatalos szemmel fogják megítélni, de amellett arra is nagyon fognak figyelni, hogy hogyan vagytok öltözve, mint viselkedtek, mit mondtok és mit nem mondtok stb.

Már nem egy ember az úgynevezett apróságok által vesztette el minden tekintélyét, főleg azáltal, hogy egész lényében könnyelmű volt, egy-

egy megfontolatlan szót ejtett ki, lakása rendetlen benyomást tett a váratlan látogatóra, sokszor volt pontatlan, ruhájában rendetlen, viseletében fegyelmezetlen.

2. Vannak úgynevezett apróságok, amelyekre különösen kell figyelnünk. Egész jellemünk nem erősebb, mint amilyen leggyengébbik pontján.

A lánc oly erős, amilyen erős a leggyengébbik szeme.

Pl. 1. a) *Lelki ügyekben*

b) hogy hogyan beszélünk másokról;

c) apróságokban nem mulasztjuk-e el, hogy kérdést intézzünk az Úrhoz.

2. a) *Külsőben:*

ruházat,
magatartás,
rend és
tisztaság tekintetében.

b) *Lakásban:* a lakás mindig olyan-e, hogy ott Krisztus Urunkat bármikor fogadhatnók?

Minden a maga helyén van-e,

idegenekről történik-e kellő gondoskodás,

tervszerű beosztás szerint van-e minden elrendezve ?

c) *Viselkedésben:* udvarias, komoly, kedves, természetes-e az ?

d) *Egészség dolgában:* étkezés, alvás, pontos lefekvés és felkelés, fürdés, öltözködés ?

3. *Hivatalos dolgainkban:*

a) Pontosság a jelentések tételében.

b) Megfontoltan nyilatközni.

c) Alattvalóinknak minden tekintetben utánanézni stb.

Száz eset közül kilencvenkilencben az úgynevezett apróságok által jutottak a lelkek dülőre, lejtőre.

XV.

A minket éltető szellemről.

Tudásod és egész jövőd attól a szellemtől függ, amely éltet téged.

Mi a helyes szellem ?

Mik a helyes szellem ismertető jelei ?

1. *A helyes szellem:*

a) Istenhez való viszonyunk jólrendezettsége : Rendezett lelkiélet.

Krisztus szellemének folytonos növekedése bennünk.

b) A szentek valamennyien örvendező lelkek voltak. Lehangolt, kesergő lelkület ellenkezik a kereszténység győzelmes életfelfogásával.

2. *A helyes szellem ismertetőjelei:*

a) A mindhalálig való hűség, mely szerint inkább meg akarok halni, mint Istenemet vagy Társulatomat elárulni vagy elhagyni.

b) Az alázatosság szelleme segít önfeledten Isten országán dolgozni.

c) Munkásság és kitartás.

d) Szeretetteljes, elnéző ítélet, ítélkezés, ellentétben a világ gyanakvó, rosszra-magyarázó bírálgatásával.

3. Mindehhez bizalom kell.

a) *Isten iránt:*
gondviselésében,
vezetésében,
szigorában.

b) *Vezetőinkkel szemben:*
őszinteségükben,
tudásukban,
ítélőtehetségükben.

c) *A Társulatban és társainkban:*
elveikben,
módszerükben.

d) *Saját magadban:*
hivatásodban,
derékségedben,
elszántságodban,
Istentől kijelölt helyedet illetőleg.

4. Jézus Szentséges Szívéhez fordulok a bizalom kegyelméért. — A bizalom azon kulcs, amely megnyitja az isteni irgalom kincsesházát — olvastam egy könyvben.

XVI

Néhány szó az imáról.

Az ima szükségessége feletti meggyőződés töltse el lelkünket.

Jól imádkozunk, ha egészen egyszerűen kérjük Istent, hogy lelkünknek megadja azt, amire bármely szempontból szükségünk van.

Feltételek:

Isten jelenlétében lenni (erre gondolni); Ő hallja imámat, csak meg kell Őt szólítanom.

Érzem közelségét.

Kiöntöm eléje a szívemet.

Ha magam vagyok, félhangon beszélek Hozzá.

Gyakoroljam az élőszóval való egyszerű, közvetlen imamodort.

Tudatában vagyok annak, hogy mindent Őneki köszönök.

Imámat azért mindig szeretetem és hálám kifejezésével kezdem.

Gondolok az Evangélium nyilatkozataira: «Ha hited lenne, mint a mustármag és mondanád a hegynek» stb. és «Amit nevemben kérendetek Atyámtól» és «Ahol ketten vannak nevemben» stb.

Kizárok lelkemből minden hitetlenséget és kételkedést.

El vagyok határozva, hogy nem szűnök meg imádkozni, amíg el nem nyertem, amit kérek.

Gondolok az Evangélium példáira. Krisztus Urunk életében többször is megtagadott valamit, a kérelmező állhatatosságának azután mégis engedett . . .

Gondolok a Szentekre...

XVII.

A tűz.

Sajnos, ma sok intézmény és terem vagyis gyülekezet fölé azt lehetne írni: «Ijesztő tűzhiány, langyosság.»

Kérjük a Szentlélek Úristent, hogy a Missziótársulatnak egyetlen tagja se legyen «langyos».

> «Ha forró lennél, vagy hideg» — mondja a Szentírás — «megtartanálak, de mert langyos vagy, kivetlek.» (Jel. 3, 16.)

1. *A «Tűz» cselekedetei.*

a) Vegyük elő a Szentírást és foglalkozzunk minél gyakrábban azokkal a történetekkel, amelyek erről szólnak.

> 1. Illés a Karmel hegyén. (I. Kir. könyve 18.)
> 2. Izaiás, Ezdrás 6.

3. Hasonlítsd össze az apostolokat pünkösd előtt és után. (Ján. 22, 19 és Ap. cs. 2, 14 stb.)

b) Nincsen apostoli lelkület tűz nélkül.

c) Nézzük, a modern apostolokban is mennyi a tűz.

2. *A tüzet nem nélkülözhetjük.*

a) Ha nem vagy e tűz birtokában, azonnal és bensőségesen kérd Istentől, – és megadja neked.

b) Tűz nélkül nem lehet másokat átalakítani. A reánk bízott szívek kemények, az akaratok merevek, azokat csak tüzes lelkülettel lehet kezelni.

c) Saját közömbösségünket és langyosságunkat, valamint környezetünkét is csak ezzel gyógyíthatjuk.

d) Langyos lelkek nem valók mihozzánk.

3. *A tüzet nem nélkülözhetjük működésünkben.*

a) A «langyos» előadás, magyarázat hatástalan és unalmas.

b) Csak a tűz győzi meg az embereket.

c) A langyos ima hatástalan.

d) A tűz nélküli ének száraz, lapos, élettelen.

e) Látogatások, megbeszélések csak akkor érnek valamit, ha az illetőnek tüzes a lelke, különben eredménytelen, erőtlen vállalkozások, időpazarlások ezek, amelyekről egyszer felelnünk kell.

Életreszóló feltétel: naponta elmondani a «*Jöjj el Szentlélek Úristen*» imát.

(Szövegét megtalálod II. r. 21. old.)

XVIII.

A tűz.

(Folytatás.)

1. *A tűz hatásai.*

a) Teljesen átalakít.

b) Kísértésekben győzelemre vezet.

c) Az akadályokat elhárítja útunkból.

d) Kiégeti belőlünk a büszkeséget, világiasságot, kényelmességet.

e) Világossággal, melegséggel, lendülettel és belső boldogsággal tölt el.

2. *Hogyan vész kárba a tűz.*

a) Sokan nem ápolják eléggé Isten iránti viszonyukat. Elvesztik az első szeretetet.

b) Állandóan és bűnösen hanyagul imádkoznak.

c) Elfeledkeznek azokról az egykor döntő benyomásokról és gondolatokról, amelyek őket körünkbe vezették.

3. *Hogyan ápoljuk a tüzet.*

a) Mi a Szentlélek temploma vagyunk (I. Kor. 3, 16.), szívünk szeplőtelen oltár legyen, amelyen a Szentlélek tüze lángolhat :

szeplőtelen test,
szeplőtelen akarat,
szeplőtelen érzelmi világ és
szeplőtelen ambíció.

b) Őrködni kell felette. A tűz hamar kárt csinálhat, — vagy ha nem gondozzuk kialszik.

c) A tüzet éleszteni kell megfelelő égőanyaggal. «Fűtőanyagunk» a következő :

1. Ima és Isten jelenlétében való élet.
2. Elmélkedés és lelkiolvasmány.
3. A Missziótársulat célkitűzése és szellemének ápolása.
4. A lelkek iránti szeretet, a kemény munka szeretete.
5. A «morum conversio»-nak életünk minden részletére való kiterjesztése.

XIX.

Az egyesekkel való magánbeszélgetésekről.

Minden beszélgetésnek örök jelentősége van, bármily rövid legyen is az, még ha nem is egyéb futólagos megszólításnál.

Lesznek beszélgetéseink, amelyek tárgyilagosak, vagyis kötelességeinkről, beosztásunkról stb. szólnak, ismét mások, melyek személyes jellegűek.

A beszélgetések legfőbb célja: hogy belőletek alkalmas eszköz váljék Isten szolgálatára. Főleg ha személyes, lelki ügyben beszélgettek.

Mi a magánbeszélgetés?
Miért szükséges az?
Hogyan történjék az?

1. *Mi a magánbeszélgetés?*
Négyszemközti beszélgetés,
a szív önkéntes megnyilatkozása.

2. *Miért szükséges a magánbeszélgetés?*

a) Némely ember szellemi és lelki szempontból szinte *ködben* él és nem lehet másként, mint bizalmas beszélgetéssel segítségére lenni.

b) Némely embert csak úgy érthetünk és ismerhetünk meg, ha vele közelebbi érintkezésbe lépünk.

c) A tapasztalat bizonyítja, hogy sok emberrel lehetetlen valamit kezdeni, ha távolmaradunk tőlük.

d) Sok ember szívében mindenfajta mérget, tövist hord és boldog, ha segítünk neki arra rátalálni és azt kihúzni, vagy kilökni magából.

3. *Hogyan kell az ilyen négyszemközti beszélgetéseknél eljárni?*

a) Nyerjétek meg az illető bizalmát.

b) Éreznie kell, hogy őszinte óhajod rajta segíteni.

c) Amennyire lehet, előre ismerd már az illetőt, akivel beszélni óhajtasz.

d) Ha lehet, légy már előre tájékozva az ügyről, melyről szó lesz.

e) Igyekezzél az illetőt meggyőzni annak igazságáról, amit neki mondasz.

f) Azon igyekezzél, hogy az illető belássa hibáját és önmagát okolja.

g) Tedd a szóbanforgó kérdést az illető lelkiismeretbeli ügyévé.

XX.

A magánbeszélgetésekről.

(Folytatás.)

Ne fogjunk négyszemközti beszélgetésbe anélkül, hogy megfontoltuk volna,

1. hogy mit akarunk mondani,
2. hogy hogyan akarjuk azt mondani, és
3. hogy olyan legyen a lelkületünk, hogy egészen fesztelenül és természetesen beszélhessünk.

Körülbelül ugyanezek a szabályok állanak a nyilvános beszédekre is.

1. *a)* Itt is tisztában kell lennünk azzal, hogy mit akarunk mondani.

b) «Éléstárral» kell rendelkeznünk, amelyből azután adhatunk.

c) Olvasmányainkból bővítsük, gyarapítsuk folyton ezt az «éléstárt».

d) Az igazi «szónok» telve van mindig legalább néhány közlésre alkalmas gondolattal.

2. Törődnünk kell azzal is, hogy beszélőképességünk tökéletesedjék.

a) Azért oly fontos a tervszerű olvasás. (L. a mellékelt szabályokat 6. old.)

b) Nyugalmasan, összeszedetten és tervszerűen kell gondolkozni azok felett, amiket olvastunk és amiket mondani akarunk.

c) Csakis a keresetlen, természetes beszédmodor nyeri meg a hallgatóság tetszését. Aki túlsoká beszél, az már eleve elvesztette a hallgatóság rokonszenvét.

d) Tartsd szem előtt a lényeget, és arra fordítsd erőd javát.

e) Beszélj egész hévvel, hogy meggyőződjenek állításaid igazságáról.

3. *a)* Minden előadás előtt lehetőleg hosszabban elmélkedjél és imádkozzál, hogy a Szentlélek áldásával tarthassad meg előadásodat.

b) Remélj és bízzál:
Istenben,
saját magadban,
a közlendőben.

c) Kelts és tarts fenn rokonszenvet és élénk kapcsolatot közted és hallgatóságod között.

d) Légy közvetlen és egészen természetes, ne utánozz senkit, hanem adjad a saját egyéniségedet.

XXI.

Hármas célunk.

Hány elhibázott előadást hallani: hiányzik belőlük nemcsak a tűz, hanem a tervszerűség, céltudatosság és a tapintat is. Pl. az időtartam.

A misszióstag előadásának három tulajdonképeni célja:

a) Hogy lelkeket mentsen, vagyis megtérítsen, vagy legalább is közelebb hozza az illetőket Istenhez.

b) Hogy a már megtérteket buzgóbb és hasznosabb életre buzdítsa s a Társulatnak megnyerje.

c) Hogy munkatársait nagyobb buzgóságra indítsa.

Itt is áll az, ami egyébként a nevelésnek is egyik főelve: az előadás sikerének a legbiztosabb feltétele ugyanaz, ami a nevelés sikere, t. i. az előadó, illetőleg a nevelő *egyénisége.*

Az «igaz», meggyőződéses emberből csodálatos módon árad ki az az erő, amely a legtitokzatosabb és a legbiztosabb alakítóképességgel bír.

XXII.

Látogatásokról.

Kevés dolog viszi hathatósabban előbbre szent ügyünket, mint a jól végzett látogatások. Eszméink terjesztésére, közvélemény alakítására, tagjaink megismerésére ez a legjobb mód.

1. Ügyvitelünket rendkívül előbbre viszi, amennyiben páratlan sok bepillantást nyerhetünk, jó összeköttetéseket szerezhetünk, új ismeretségeket köthetünk stb.

2. Az emberekkel való bánásmódra a legjobb gyakorlat.

3. A félelem, a gyávaság, bizonytalan fellépés stb. legjobb ellenszere.

4. Mindenféle, eddig nem ismert tehetségünk fejlődhetik.

Végezzük tehát a látogatásokat:

a) Hogy szent ügyünket előbbre vigyük.

b) Hogy az embereknek érdeklődésünket bebizonyítsuk.

c) Mivel tapasztalati tény, hogy egy-egy látogatással többet lehet elérni, mint sok más eszközzel.

d) Az életkörülmények megismerése végett.

e) Új kapcsolatok létesítése végett.

f) Gyakorlat miatt.

g) Lélekmentési szempontból.

5. *Hogyan készüljünk látogatásainkra?*

a) Irjuk össze névsorban a megteendő látogatásokat, vegyük elő a térképet, naptárt, jegyzetünket és csináljunk tervszerű beosztást. Ezzel sok időt takarítunk meg és nagyjában biztosítjuk a sikert.

b) Másodszor és legfőképen pedig imával, elmélyedéssel. Legjobb hosszabb-rövidebb szentséglátogatással készülni ezekre az utakra.

c) Határozd meg előre látogatásod időtartamát és hacsak fontos ok nem késztet ettől eltérni, tartsd be azt minden körülmény között. Csak jó benyomást tesz idegenekre

is, ha látják, hogy a missziós tag sokat törődik a zsebórájával.

6. *Látogatásaink sajátos módjáról.* A missziós kültag látogatásai:

a) A közönséges viziteknek ellentétjei legyenek: azaz pletyka- és frázismentesek.

b) Minden látogatásunk eredményezzen áldást és hasson ihletszerűen.

c) Kérdezősködjünk a család minden tagja után.

d) Látogassuk meg az elhidegülteket, a tőlünk elpártoltakat.

e) Nyomtatványaink legyenek mindig velünk; ápoljuk a kapcsolatot további nyomtatványaink megküldésével is.

f) Ne zárkózzunk el a szomszédságtól sem.

g) Vonjuk be az embereket munkánkba, éreztessük velük, hogy ők is részei Társulatunknak.

XXIII.

Egészségünkről.

1. *Egészségünk felett őrködni lelkiismeretbeli kötelességünk.*

a) Hány buzgó lélek veszett el Isten ügyére nézve, mivel e részben oktalan volt.

b) A Missziótársulat is kárt szenvedett már ezáltal.

c) E részben könnyelműnek lenni egyenlő: idő-, pénz- és erőfecsérléssel.

2. *Egészségünk hatása munkánkra.*

a) A misszióstag nem dolgozhatik jól, ha nincsen testi erőben.

b) Lelkiélete is összefügg egészségével.

c) Összes sikereinek feltétele az egészség: összejövetelek, tanítás, látogatások, minden másképen sikerül.

d) Az egészséges, vidám tár-

sulati tag valóságos reklámja a Társulatnak.

Példa : az a jámbor orvos, aki egy szerzet egészségének gondozását tűzte ki, mint missziót.

3. *Hogyan őrködjünk egészségünk felett.*

a) Nem szabad többet dolgozni, mint amennyit erőnk elbír.

b) Nyolc órai alvás.

c) Ha észrevesszük bizonyos ételek stb. káros hatását reánk, beszéljük meg az orvossal.

d) A pihenés lelkiismeretes betartása.

e) Különösen megerőltető munkák után rendkívüli pihenési idő.

XXIV.

Szokások.

1. Szokásaink vagy

a) alapjukban velünkszülettek vagy

b) elsajátítottak.

A gyakorlat a szokásokat második természetünkké teszi.

Példa. A beszéd mint tehetség, a káromkodás mint rossz szokás.

Az ivás szükségessége és az iszákosság.

2. Minden ember szokásainak irányítója.

3. A szokások a jellem szerint alakulnak :

a) részben jók,

b) részben károsak,

c) részben közömbösek.

Azért a lelkiéletet élő emberre nézve elkerülhetetlen, hogy szokásait felülvizsgálja és aszerint, hogy összeegyeztethetők-e a lelkiélet alapelveivel vagy sem : tűri, megváltoztatja, vagy kiküszöböli őket.

4. Bizonyos tulajdonságok csak lassan nevelhetők, mások nagyon gyorsan mennek át életünkbe. Az emlékezőtehetséget pl. lassan lehet gyakorolni ; a feledékenység rossz szokását lassan, de gyorsan is ki lehet küszöbölni.

> Példa : Valaki egyszer elhatározta, hogy ernyőjét nem hagyja el soha többé, és nyolc év alatt tényleg nem is hagyta el.

Ebből látjuk, hogy egy erős akaratindítás hosszú gyakorlatot képes pótolni. Ez egyaránt áll a jó és rossz szokásokra.

5. A «morum conversio» (erkölcseink állhatatos javítása) megköveteli, hogy minden szokást elvi szempontból bíráljunk és rendezzünk el.

a) Tetszésünk vagy nem-tet-

szésünk nem dönthet szokásaink megítélésében és elrendezésében.

b) Szokásaink segítenek, hogy mennyiben hasonlítunk az Úr Jézushoz : az Ő iránta való szeretet váljék valóságos második természetünkké, amely azután segít minden rosszat kivetni és minden jó szokást elsajátítani.

XXV.

Szokások.

(Folytatás.)

Szokásainkat tehát lelkiismeretvizsgálat, imáink és folytonos őrködésünk tárgyává kell tennünk. Imádkozzatok és őrködjetek, mondja a Szentírás.

Nevezz meg néhány szokást, amellyel szakítanod kell.

Itt tárgyalható :

a) A közönyösség : a mit törődöm vele, a bánom is én stb. Közönyösség a viselkedésben, megjelenésben, magatartásban, beszédmodorban, munkában, lélekmentésben stb.

b) Kényelemszeretet a lustaságnak kezdete. Ez a kísértés már sok kitűnő embert tett tönkre.

c) A kerülgetés, kiosonás szokása. Vannak emberek, akik a kínálkozó alkalmakból ügyesen ki tudják ma-

gukat vonni. Szinte elillannak bizonyos alkalmakkor: kötelezettségekből, felelősségekből, következmények elől stb.

d) Helytelen szokások, amelyek a képzelőtehetségbe kétes gondolatokat, magatartásunkba, érzelemvilágunkba mindenféle oda nem valót csempésznek be, stb.

XXVI.

Ambíció.

Van dícséretes ambíció, és van bűnös ambíció.

Foglalkozzunk először az elsővel.

Sikerekre vonatkozó ambíció.

1. Korunk szelleme tele van energiával és törtetéssel. A célnélküliek visszamaradnak, a többiek haladnak.

a) Így van ez a kereskedővilágban,

b) a tudományban,

c) a Missziótársulatban. A mi sikereinknek is a helyes ambíció a titka; mi mind nagyon iparkodunk «sikerekre», de szent sikerekre.

2. Tévedés, hogy az istenes életbe az ambíció, a több siker akarása nem illik bele. Lehet valaki nagyon alázatos és mégis feszül az ambíciótól, hogy a tőle telhető legnagyobb eredményeket érje el.

Az ambíció és alázat összeférnek:

ha az ambíció meg van szentelve és önzetlen, nemes alapon nyugszik;

ha az Isten dicsősége és felebarátaink java élteti.

a) Kötelességünk tehát folyton arra törekedni, hogy az összes alkalmakat kiaknázzuk, hogy összes tehetségeinket kamatoztassuk. Ezt a szent ambíciót teljes erővel ápoljuk magunkban.

Tévedés volna azt hinnünk, hogy elég csak jámbornak lenni. Isten azért ad nekünk tehetséget, erőt, hogy azokat gyümölcsöztessük; és azt kívánja, hogy arcunk verejtékében dolgozzunk és vérizzadásig erőlködjünk.

b) A misszióstag első ambíciója, hogy missziós munkája és taggyüjtése minél sikeresebb legyen.

c) Halálos elszántsággal a kitűnőség és befolyásnak magas fokára kell tehát törekednie, nem a saját dicsőségéért, hanem hogy Isten országában minél többet tehessen. Ezt akkor fogja elérni, ha minden

alkalmat a tanulásra és haladásra lelkiismeretesen kiaknáz.

d) Ezekre vonatkozólag a tökéletes jószándékot naponta fel kell indítania és ezzel mind az általános, mind a részleges lelkiismeretvizsgálatban foglalkoznia.

e) Az ambíció, hogy sokat tehessünk, könnyen okozhat nyugtalanságot. Ezzel azonban úgy kell elbánnunk, mint minden egyéb kísértéssel. Nem szabad emiatt tágítani, azonban őrködni és imádkozni kell.

XXVII.

Ambíció.

(Folytatás.)

A helytelen ambíció:

1. *a)* Ha a sikert és eredményt azért hajhásszuk, hogy ezzel hiúságunkat legyezzük. Az önzés minden bűnnek a magva.

A jó ambíció Istentől származik, a helytelen ambíciót az ördög sugallja.

Ha úgy érzed, hogy legtöbb gondolatod saját dicsőségedre és embertársaid előtti megtiszteltetésre vonatkozik, tarts magadban alapos tisztogatást.

b) A mindenféle emberi tekintetre való figyelgetés is veszedelmes tünet.

c) A cél sohasem szentesíti az eszközt; csakis kifogástalan, tiszta eszközökkel szolgálhatunk istenes célokat.

2. Látjuk tehát, hogy az ambíció minden gyökere mily mélyen függ össze jellemünkkel.

a) A helytelen ambíció lelkiéletünk halálát idézheti elő. A nyugtalanság és a rossz lelkiállapot egyéb tünetei alááshatják lélekmentő működésünket és missziónk egész sikerét.

b) A helyes ambíció pedig kitartásra és fáradhatatlanságra serkent:

jelentéktelen emberből is képes vezetőt formálni;

vállalkozási készséget és ügyességet ad lelkünknek;

megóv attól, hogy lelkiéletünkben poshadt állóvízzé váljunk;

valamint attól is, hogy folyton ugyanazon a kerékvágáson haladjunk;

megőriz attól, hogy temperamentumunk és régi szokásaink kátyúiban megfeneklődjünk;

haladásra ösztökél, előre és fölfelé segít.

Tűzzük ki elvül, hogy lelkünkkel szemben mindig a legnagyobb igényeket támasztjuk. Lelkileg kevéssel

beérni, kis igényűnek lenni egyenlő az eltespedéssel.

Mivel a lelkiéletben nincsen megállapodás: aki nem halad előre, hanyatlik. Követeljünk tehát sokat a lelkünktől: nem is sokat, hanem a *legtöbbet.*

XXVIII.

Ujságközleményekről, hirdetésekről, reklámról, általában a rendezésről.

1. *a)* Sajnos, egészen nem nélkülözhetjük ezeket, mert oly korban élünk, amely mindezt megkívánja.

b) Mert a jó ügy ilyetén való hirdetésével bizonyos értelemben ellensúlyozzuk a rossz ügyet, amely amúgy is minden eszközzel hozzáférkőzik a lelkekhez.

c) Anyagiakhoz, pénzhez segítenek minket.

d) Alvó szomszédoknak figyelmét is reánktereli.

2. *Előkészületek.*

a) Munkánkban gondos, körültekintő előkészület nélkül nem érhetünk el sikert, azért járjuk ki jóval előre a szükséges engedélyeket, püspöknél, plébániánál, polgármesternél, főkapitánynál vagy csendőrségnél stb.

b) Itt is jelentősége van minden apróságnak.

c) Tanácskozzunk itt működő munkatársainkkal; vonjuk be az intelligenciát.

d) Éppen az előrelátás és gondosság által kerüljünk el minden szükségtelen kiadást;

e) plakátokkal, röpcédulákkal, programmokkal azonban ne takarékoskodjunk.

f) Kilépett tagokat és más, tőlünk elhidegülteket is vonjuk lehetőleg bele ebbe a munkába.

g) Mindenből érezzék ki a mi céltudatos és elszánt voltunkat.

h) Osszuk ki jól a szerepet: külön-külön bízzunk meg valakit a szellőztetéssel, fűtéssel, világítással, a dobogó elrendezésével; legyenek rendezők; az ajtóknál álljanak megbízható embereink stb.

i) Minden rendezésünknél különös gondot fordítsunk arra, hogy az egyházi és nemzeti szempontból kifogástalan és kielégítő legyen.

XXIX.

Az énekről.

Az Úr Jézus Evangéliuma az ének szárnyain is terjedt. Ha a Palesztinában és Kis-Ázsiában élő első keresztények gyülekezeteit vizsgáljuk, azt látjuk, hogy a legegyszerűbb alkalmakkor is liturgikus énekkel dicsőítik az Urat.

Az ifjabbik Plinius irataiban, amelyeket Traján császárhoz intézett, olvassuk, mily nagy hírnévnek örvendett a művelt pogányok előtt is az első keresztények éneke. Plinius áradozva emlegeti, hogyan értenek ahhoz ezek az emberek, hogy az «ő Krisztusukat» énekelve dicsőítsék és kultuszát terjesszék.

Azóta is őskeresztény tradíció gyanánt művelik az egész világon a musica sacrát, a vallásos éneket.

Miként Szent Pál és Silas Filippi-

ben még a fogházban is énekeltek, hasonlóképen a Missziótársulat is minden működési ágába beleviszi az éneket és mintegy sajátosságát különös előszeretettel műveli azt.

Mi ugyanis hisszük, hogy főleg a szívből fakadó ének kétszeresen dicsőíti az Urat, «Bis orat, qui bene cantat» — kétszeresen imádkozik, aki jól énekel — mondja a régi szállóige.

A Szentírás különben is több helyen felszólít, hogy necsak imával, hanem énekkel is dicsőítsük az Urat és hogy hálaénekkel köszönjük meg a nyert kegyelmeket.

1. *A jó ének hatalmáról és előnyéről.*

Szent Ágoston, amikor először hallott ősegyházi éneket, sírvafakadt és azt mondta : Ezt az éneket csak sírva lehet hallgatni.

a) A jól betanított, lelkesen, ritmikusan, tűzzel előadott, helyesen hangsúlyozott, bizonyos részekben ismétlődő ének pompás eszköze a lélekmentésnek, szent ügyünk terjedésének.

b) Nagyobb vonzóerővel bír sok egyéb eszköznél.

2. Azért missziónk egyik fő programszáma az ének. Szüntelenül kell tehát gyakorolni, akkor is, ha nem állunk éppen valami nagy ünnep vagy esemény küszöbén — jóval előre készüljünk már ezekre.

Az eredetiségre célszerűségből kevesebb súlyt helyezzünk, mint az énekek megfelelő voltára. Bátran vehetünk német, angol, vagy más eredeti énekeket, ha szövegileg megfelelnek.

Ne válasszunk műdalokat, hanem inkább dallamos, fülbemászó, népies énekeket.

Kevés előkészülettel mindez elérhető.

Legyen az ének szövege lehetőleg hozzáillő az előadás tartalmához, a gyűlés jellegéhez. Ellentétes szöveg is lehet az előadáshoz hozzáillő. Mondjuk, hogy az előadásban szó volt a világ únottságáról és szomorúságáról, válasszunk ekkor olyan dalt, amely a keresztény örömöt, a lelkiélet boldogságát fejezi ki.

Legyünk továbbá hallgatóságunk mineműségére tekintettel.

Nagy súlyt helyezzünk a szövegre, ejtsük ki jól a szavakat. Énekünknél fő a tartalom és nem a hang hiú érvényesülése. Az a különbség a világias és a keresztény ének között, hogy míg a világias énekmód a hiúságot szolgálja, tetszést akar elérni, addig a mi énekünk a lélekre akar hatni, abba akar belefurakodni, hogy azt Isten kegyelmével befolyásolja és átalakítsa.

Ne válasszunk soha olyan énekeket, amelyek rosszul mennek. Inkább énekeljünk már ismert énekeket, de azokat lendülettel.

Vigyázzunk a kíséretre. Erős, határozott, jó taktusban játszott pianino is igen megfelel. A szabadban is énekeljünk; ilyenkor gondoskodnunk kell néhány erős altista hangról. A Missziótársulat még a régi parlamentben is énekkel kezdte gyűléseit.

Szeretem, ha néhány tehetséges tagunk citerázni vagy harmonikázni tanul, mert ezen hangszerekkel bár-

mikor, a szabadban és a szobában egyaránt könnyen lehet hatásos kíséretről gondoskodni.

A missziótársulati tagnak nem szabad magát kéretnie ilyenekben sem. Inkább ő kérjen másokat.

Kottáinkat lehetőleg ne kölcsönözzük ki, s mindegyiken rajta legyen a társulati bélyegző vagy felírás.

Bármilyen kétségben forduljunk bizalommal a Központhoz.